

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A gyermekek fényűzése ellen.

Zombor, szeptember 4.

A fényűzés egyik sajátos fajtája az, amely az istentiszteletben találja indító okát, vagy ha úgy tetszik, mentességét. Az álszenteskedők között ugyanis a többi apró vétkekkel egyetemben a fényűzés is otthon van. A derék emberek, akik annyira erkölcsösek, hogy színházba, kocsmába, mulatni sem járnak és tartózkodnak minden néven nevezendő hivásos világi örömtől és így minden alkalomtól, amely esetleg kiválthatná belőlük a lappangó fényűző hajlandóságot, új ruháikat, ékszereiket stb. stb. akkor öltik fel, amikor templomba mennek, Isten dicsőségére történik, mondják, és elhallgatják, hogy tulajdonképpen hitsorsosaik pukkasztására. A templom így pótolja a szalont és ad alkalmat arra, hogy az ájtatos és kegyes urnó otthon épen olyan patáliát rendezzen egy új kalap megszerzéseért, mint a legkacérabb, hivalkodó nagyvilági dáma. A kegyes lelkek divatickekben való erejüket az istentiszteleteken mérik össze.

Fischer kölni érsek legutóbb pásztorlevelet adott közre, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a templomot fény-

űzés kifejtésére használják fel a hivek. Ezt a pásztorlevelet bizvást kiadhatta volna bármely magyar érsek vagy püspök is. Tisztán és rendesen kell megjeleneni Isten házában. A dísz nem Isten dicsőségére szolgál, de hivalkodás, mely sérti a szent aktus hangulatát. A pásztorlevél — azt kell hinnünk — nem lesz eredménytelen, sőt valószínű, hogy hatása nagyobb lesz, mintha „társadalmi uton” vennék fel a harcot a fényűzés ellen. Ez ugyanis a legtöbb esetben eredménytelen, mert hisz ha Kovácsné megsérti a megállapodást — és Kovácsné mindig megsérti — az egész tervezett reform felborul. Ellenben a hívők előtt — és az emberiség nagy percentjét teszik ki ők — a pásztorlevélnek van sulya.

A pásztorlevél egy külön érdekes intézkedése szól a gyermekekről. A szülők sportszerűen minél díszesebb ruhákba viszik a gyerekeket a templomba. A püspök tiltakozik ez ellen. Nem szabad már a gyermekekkel is éreztetni a társadalmi osztálykülönbséget, ezzel okolja meg tiltakozását. Noha nem ez a legerősebb érv az intézkedés mellett. Sok keserűség okozója, hogy a szülők kicsi korukban sokkal jobban kényeztetik gyermekeiket, semhogy a

velők való bánásmódot konzekvensen tudnák folytatni a nevelés egész ideje alatt. Egy kis baba, egy két-három éves gyermek ruházása nem kerül sokba, mindenki megengedheti magának a luxust. Költekezését azonban mindig jobban és jobban kell korlátoznia, aszerint, hogy hogyan nő a gyerek. A nagyobb gyerek neveltetési költségei aránytalanul nőnek korával. És így történik, hogy az egymás között való összehasonlítás következtében érzi, hanem akkor is, ha jelenét multjával összehasonlítja, ami fájdalmasabb és boldogságromboló is. Oly szükségleteket támasztanak a kis gyermekekben a szülők, amelyeket növekedésük folyamata alatt többé kielégíteni nem tudnak és ezzel egy kellemetlen és fájó hiányérzet megszületését mozdítják elő. Ha a gyermeket nem fogják jobb sorshoz szoktatni, mint amilyenben mindig részük lehet, megvédik őket attól, hogy egy rövid gyermekkor szükségtelen kellemetességei egy fájdalmas nélkülözésektől nem mentes fiatalságnak legyenek okozói. A pásztorlevél talán akaratlanul is — ettől menti meg azokat a kicsinyeket, akiknek a szülői megszivlelik a püspök intését.

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. K á v é és t e a behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy k á v é és t e a szükségleteit
::: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? :::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikket nagymennyiségben egyenest
a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
::: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű :::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	4- K
„	Ceylon	1 kilo	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	5- K
„	Karlsbadi	1 kilo	6- K
„	gyöngykávé	1 kilo	4-40 K

! postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 *—73 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

A fogyasztási csarnok.

Egy napilap nyomán e lapok hasábjain a „bevásárlási könyvecske és a cselédek” cím alatt szintén néhány sor huzódott meg a hírek rovatóiban. Talán mert nem önálló és hosszabb cikk gyanánt hozta lapunk, sokan el se olvasták és a tartalmának nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot. Pedig van a dologban valami. Mert igaz, hogy a mai rossz cselédek miatt sok kellemetlenségnek van kitéve a gazda és gazdasszony, de ez csak ott fordulhat elő, ahol lanyhán vezeték a háztartást, könnyűszerrel kezelik a cselédet és *tulságig* megbiznak a „szimulált” jóhiszeműségükben. Ellenben ahol éber szemekkel vigyáz a háziasszony nemcsak a háztartás minden mozzanatára, de magára a becsületesnek hitt cselédjére is, ott nem fordulhat elő olyan eset, hogy a bevásárlási könyvecske alapján, akármilyen agyafurt legyen is a cseléd, a gazdája számlájára bevásárlásokat eszközölhessen, ha a gazdája tagja a *fogyasztási csarnoknak*.

Mert a csarnok tulajdonosa a nagy gyakorlat folytán már úgy ismeri a csarnokosok cselédeit vagy szolgálóit és a tagok sajátkezű irásait, hogy egy szempillantás alatt azonnal észreveszi a becsapást és irást és tisztába jön azzal, hogy azt a megrendelést nem a gazda vagy gazdasszony írta be a könyvecskebe. És kérdőre vonván a cselédet turpisságáért, rögtön rájön arra, hogy miként és mennyiben teljesítse a megrendelést. E tekintetben tehát a csarnokosoknak éppen nem kell tartaniuk a cselédség csalafintaságától. És sok más hasznos dolog mellett ez is előnye a csarnokosoknak. De magáról a gondos háziasszonyról se tehető fel az a könnyelműség, hogy a megrendelés effektuálása után megdöglőleg egyszerűen félretegye a bevásárlási könyvecskét és meg ne győződjék arról, hogy az általa megrendelt áruk között nincse-e véletlenül „kakukfiók” is a cselédje ravaszkodása folytán.

Más kérdés, amit az a napi újság szintén felsorol, hogy minden gazda a hónap elején egyszerre vásárolja be készpénzért a szükséges háztartási cikkeket, mert ez gazdaságosabb és előnyösebb, miután készpénzért némileg olcsóbban vásárolhat az ember. Igen ám, csak hogy elfelejtette az a napi újság, mely ezt a cikkeskét világgá bocsajította, azt a fontos témát is hangoztatni, hogy a hó egyéb napjain, sőt majdnem minden napján előfordulnak a háztartásban olyan dolgok, melyekre — előre nem látható okokból szükség van. Mert nem lehet elképzelni olyan háztartást, ahol egy hó leforgása alatt csak éppen azok a háztartási cikkek volnának

szükségesek, melyeket a hó elején beszerzett a háziasszony. De elfelejtette azt a nagyon is életbevágó fontos kérdést, hogy a tisztviselő, iparos, kereskedő, kisgazda stb. rendelkezhetik-e mindig minden hó elején annyi pénzzel, hogy a hónap elején képes legyen az egy óra szükséges mindennemű háztartási cikket készpénzzel bevásárolni?

És itt a bökkenő!

Mert úgy vagyunk a mai folyton emelkedő rendkívüli nagy drágaság mellett a pénzzel, mint a szappanbuborékkal: mire a hó első napján megcsináljuk a pontos számvetésünket szerény számadásainkról, azt vesszük észre, hogy — mielőtt a nap véres koronáját levetté fejéről és bucsut mondana a szürke földnek — már eltűnt a zsebünkben.

Volt, nincs!

Ellenben a fogyasztási csarnok, mely éppen *olyan napi árban* és éppen *oly jó minőségben* szolgáltatja ki a háztartási cikkeket, mintha azokat készpénzzel fizetnénk, még igen szép engedményben is részesíti a csarnokosokat.

Hát ez az *előnye* a bevásárlási csarnoknak és az, hogy a bevásárolt összeg után minden hó végén 10% engedményt nyújt a vásárló tagoknak. Ennél nagyobb előnyt a mai nagyon is nehéz megélhetési viszonyok közt elérni alig lehet, még akkor sem, ha a vásárló azon szerencsés helyzetben van, hogy készpénzzel képes megfizetni a vásárolt árucikkeket.

Hat hónapja mulott annak, hogy a *zombori bevásárlási, illetve fogyasztási csarnok* — a többi nagy városok mintájára — drága részvények váltása és minden megszorító kötelezettség nélkül megkezdte üdvös működését és tagjai teljes megelégedésére szerencsésen prosperál is, sőt a lefolyt hat havi idő alatt igen tekintélyes summát juttatott a 10% engedményből a bevásárlások arányához képest a „csarnokos” tagoknak. Ez pedig éppen nem megvetendő dolog és egyaránt jól esik mindenkinek, még annak is, aki tehetősebb módban van, de különösen jól esik a szerényebb sorsu tagoknak.

De mert még mindig vannak e város lakói közt sokan olyanok, kik kiesnyes okokból vonakodnak belépni tagul a fogyasztási csarnokba, hát azokat biztosíthatjuk, hogy azonnal eloszlik minden kételyük, mihelyt személyesen csak egy próbamegrendelést tesznek is a fogyasztási csarnokban, melynek tulajdonosa a város egyik legrégebbi és legjobb hírű kereskedője.

Nem lehet tehát eléggé hangoztatnunk azt, hogy minél nagyobb számban tömörüljünk és karoljuk föl ezen *életrevaló intézményt*, mert ezáltal csak a saját előnyünket bizto-

sítjuk a méreg nagy drágasággal szemben és magunknak takarékoskodunk. A takarékoság pedig nem *bűn*, hanem emberi cselekedetnek is szép dolog, különösen a mostani nehéz viszonyok közt, mikor amúgy is súlyos gondok terhelik a vállainkat.

Hiszen a közmondás is azt tartja, hogy „Egységben van az erő, erőben a hatalom.”

Az iparkiallítás és a leányszakosztály mulatsága.

Az értékes és magas színvonalon álló iparkiallítás széleskörű érdeklődést keltett. A kiállítást a megnyitástól kezdve állandóan nagy közönség látogatta és az érdeklődők valamennyien megegyeztek abban, hogy iparosaink minden tekintetben kifogástalanul nyújtottak. A magunk részéről csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy közönségünk látva a művészi munkát, meggyőződhetett arról, hogy a helybeli iparosok minden tekintetben felveszik a versenyt a fővárossal és hisszük, hogy a jövőben szükségleteiket helyben fogják beszerezni, hogy ezáltal a teljesen pangó iparnak némi lendületet adjanak.

Kifogást egyedül a helyszűke és a sötét helyiség miatt emelünk, mely az összehatást nagymértékben lerontotta.

Hiszük, hogy a sorozatos kiállítás jövőendő kiállítói szintén ki fogják érdemelni az őszinte elismerést.

A kiállítás helyén a Védőegyesület leányszakosztálya rendezett szépen sikerült kertli mulatságot. Az érkező vendégeket bájos leánycsoport fogadta igen vendégszeretően és szolgálta ki bámulusos gyorsasággal, úgy hogy folyton panaszkodó közönségünk még keresve sem talált okot a duzzogásra. A szép számmal egybegyűlt közönséget Sipos Ferkó zenekara szórakoztatta művészi játékkal.

Közben folyt a pumpolás, de dicséretül legyen mondva igen szerény alapon. Egy hatosért 3—4 levelezőlapot is adtak a bájos pumpolók és ráadásul egy mosolyt, mely rögtön kiengesztelte a duzzogót.

Este a fiatalság programon kívül táncreperdiült és járta hévvel, tüzzel az árnyas fák alatt és akiknek még ez sem volt elég, azok felkerekedtek és fölkeresték Sipost a Vadász-kürt kethelyiségében, ahol hamarosan még

Philosophia mortis.

Írta: Dr. Pataj Sándor.

— Igen. Hát így minél értéktelenebb valaki, annál kevesebb marad meg belőle, de annál kevesebb is az ok a bánatra, ha elvész.

— Szeretném én azt az anyát látni, akivel elhited, hogy az ő fia, ha mindjárt a legüresebb alak is, az ő szemében nem a legértékesebb teremtménye a föld keresé-gének.

— Nem is reményelem azt, hogy az elméletemet a részrehajló, elfogult, babonás és bigott elemek fogják mindenekelőtt megérteni és átvenni. Az elméletem a civilizáció egyik eszköze akar lenni a kultúra fejlesztésében. Törekedjünk arra, hogy a civilizáció fegyvere behatoljon a babonák minden bagolyvárába, elpusztítson minden maradiságot. Így a temetésnek hosszú szinpadszerű formáit, a sirató asszonyokat, a gyertyákat, a papokat, a fekete ruhákat, a sirköveket, a művirágokat, az elfogultságnak minden külsőségét, amelyek mesterségesen fokozzák a bánkódást. A művelődésnek ezen a téren óriási feladata van. Hódítása haladást jelent, fejlődést, emelkedést, eszmetisztulást. És az emberiség gyáva, meg-

alkuvó, önző. A gyarló elmék szívesen követnek bennünket, filozófusokat, ha a példánk az ő gyarlóságuknak, gyöngéjüknek orvoslására, fájdalmuk eltörlésére, a lelkük megkönnyebbülésére vezet.

— Évezredek hagyományok elpusztításához legalább évszázadok kellene. Amit a népek, fajok és felekezetek apáról fiura vettek át, ami beleitta magát erkölcsainkba, azt nagyon nehéz lesz kipusztítani.

— Ezt sem ismerem el. Amint hogy azt sem vállalom, hogy a magyar nép nem elég érett még erre vagy arra az ujításra, csak azért, mert nem csinálta végig az összes előző ujításokat. Így szokták mondani, hogy nekünk nem való még a titkos szavazás, vagy a nők választó joga, jogegyenlősége, mert még nem vagyunk elég érettek. Hát ez amíg egyrészt gyáva sértés népünk ellen, amely ezt semmivel sem érdemelte meg, másrészt egyáltalán nem igaz. A haladásnak az eredményeit nem kell minden népnek azon a kerülő uton megszerezni, amelyen az más népnél alakult. Én ma, ha fegyverre van szükségem, mindjárt Browningot veszek, és nem kezdem magam előbb nyíllal, aztán törrel, kovás puskával, hátultöltővel sat. fel-

gyeverezni, amíg végre a mai legujabb szerkezetű védelmi eszközökhöz érek. A japánok elmennek Európába, Amerikába és kikémlelik a legujabb, a legbonyolultabb gépek titkait és mindjárt ilyeneket állítanak föl hazájukban, nem szuszognak előbb keservesen végig minden ócska rendszeren, amikor már itt a legujabb szerkezet. Ép úgy mérlegelheti a mi népünk is minden politikai, társadalmi, vagy gazdasági ujítás értékét és a sok jó közül kiválaszthatja a legjobbat. Érettnek pedig éppen oly érett a magyar, mint minden más nép. A köznép ezrei másutt is elmaradtak, a vezetők másutt is éleselméjűek. Csak hozzuk a szépet, a jót, az okosat, csak mutassuk a népnek. Fog az bennünket követni, ha megéri előnyeit. Épenugy, mintahogyan a szeszis italtól való teljes tartózkodás példája, amit a köznép az intelligens osztálynál lát, kedvezően hat az alkohol elleni harcban, így kell, hogy a halál külsőségei megszüntetésével, a gyász feladásával, az értelmiség példát adjon. Így lehet majd a haláltól való fölösleges és káros félelmet, mint minden más babonát, elfogultságot, vakhitet, maradiságot, sötétséget kiirtani. Nálunk is, másutt is.

Ecr. l'inf.!

(Vége.)

egy mulatságot rendeztek, mely jókedv tekintetében méltó befejezése volt a délutáninak.

A rendezés munkája az agilis elnöknő Jovánovits Leona urleány kezében összpontosult és bár engem is megpumpoltak, kénytelen vagyok elismerni, hogy a multság minden ízében sikerült volt és ezúton mondunk köszönetet mi, akik nem fáradtunk, de igen jól éreztük magunkat. **Faust.**

H I R E K.

Báró Gromon díszpolgár.

Ujpalánka községe f. évi szeptember 1-én a község felvirágoztatása körül szerzett nagy érdemeinek elismerésül és a lakosság ragaszkodó szeretetének jeléül báró Gromon Dezső v. b. t. t. országgyűlési képviselőt egyhangulag *díszpolgárnak* választotta. Hogy e választás a községben nagy lelkesedést és általános örömet idézett elő, szinte mondanunk sem kell, mert Palánka minden egyes polgára érzi, hogy báró Gromon Dezső díszpolgárrá választásával a község önmagának szerzett ékességét és díszét.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Antunovits Mátyás lemondásával megüresedett szabadkai közjegyzői állásra Hódy Mózes hódmezővásárhelyi ügyvédet nevezte ki.

Az érsek a körtési iskoláért.

Körtés érdemes jegyzője, Rózsa Dezső, ki községének nemcsak anyagi, hanem kulturális haladását is szívén viseli, az előjáróság nevében azzal a kérelemmel fordult Csernoch János kalocsai érsekhez, hogy hathatós segítségével támogassa a községet egy második r. k. tanítói állás szervezésében és az ezzel járó építkezésben. A folyamodásnak meg lett a fogantatja, mint az érseknek a község előjáróságához intézett következő levele bizonyítja: „4479. sz. Az Érdemes közs. Előjáróknak Körtés. A f. évi február 16-án 96. sz. a. kelt felterjesztésére s a legutóbb szóval előadott kérelmére körtési híveim iránt való jóindulatom jeléül hajlandó vagyok a létesítendő második róm. kath. tanítói állomás szervezésével járó építési költségek részben való fedezésére 6000 korona segélyt utalványozni. Miután azonban a tanító fizetését államsegéllyel óhajtják biztosítani, forduljanak az iskolaszékekkel egyetértőleg keilően indokolt folyamodvánnyal minél előbb a Nm. vallás-és közokt. miniszteriumhoz a végből, hogy ezen tanítói állomás szervezéséhez beleegyezését adja s a tanító fizetésének biztosítására évi 900 korona államsegélyt engedélyezzen. Kalocsa, 1911. aug. 28. Csernoch s. k.“

Athelyezés. Bajsai Vojnits István főispán Istók Imre kulai törvényhatósági utmestert saját kérelmére Zomborba helyezte át.

Apatiniak a kereskedelmi kormánynál. A kereskedelmi miniszter helyett Stettina államtitkárnál szombaton az apatiniak egy nagyobb küldöttsége tisztelt Zsibory képviselő vezetésével. Az apatiniak azt kérték a kereskedelmi kormánytól, hogy a most épülő baja-bezdán-apatini vonat főállomása Apatinban, ne a város végén, — mint ahogy tervezték — hanem a Dunaparton legyen. A főállomás helyének ez a megváltoztatása az építőknak állítólag másfél millióba kerül, de Apatin község a vasúthoz való hozzájárulást csak így adta. Az államtitkár megígérte, hogy sürgősen intézkedni fog, hogy az apatiniak kérelme teljesíthessék.

Kinevezés. Az érseki hatóság Berecz Lászlót Mozsorra kántortanítónak nevezte ki.

Eljegyzés. Brestyánszky Miklós szolgabíró eljegyezte Karácson Olgát, Karácson Gyula nyug. alispán bájos leányát.

Vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Ujvidék városban az aug. 12—14-re esett, de elmaradt országos állat-és kirakodó vásár helyett szept. 16—18-án pótvásár tartassék.

Jegyzőválasztás. A Fejes Ágoston halálával megüresedett wekerlefalvai jegyzői állás m. hó 28-án tölthetett be. A választáson elnöklő járási főszolgabíró Zsigmond János, a járásnak minden pályázóját jelölte. A pályázók közül Simándy István palánkai aljegyző választott meg nagy szótöbbséggel.

A meleg. Évek óta nem volt Magyarországon olyan meleg időjárás, mint az idén. A magyar királyi meteorológiai intézet most állította össze az ország különböző részeiből érkezett jelentések alapján a július hónapban észlelt melegek kimutatását. Az átlagos legmagasabb hőfokot, 34.1 Celsiust július 25-én érte el a hőmérséklet, de egyes helyeken néhány fokkal még ennél is többet mutatott a hőmérő. A tátrai és erdélyi hegyekben mutatkozott ezen a napon a legkisebb hőmérséklet, de az is közeljárt a 15 Celsius fokhoz. Nagy meleg volt a következő napokon is: július 26-án az átlag hőmérséklet 33.4 volt, 27-én 34 fok, 28-án 33.1, 29-én 33.9, míg 30-án már 29 fokra szált alá a hőmérséklet, 31-én pedig 24.9 fokot mutatott a hőmérő. Az egész országban nem volt rendes eső egész júliusban. Mindössze egy-egy helyen volt rövid ideig tartó eső éghabborúval, de jellemző, hogy jégeső egész hónapban nem volt sehol. A légnyomás általában háromtized milliméterrel haladta meg a 752 milliméteres normálisat, a legmagasabb volt július 7-én 758.8 milliméterrel, a legalacsonyabb 16-án 745.2 milliméterrel.

A zombori Rákóczi-szobor nagymintája.

Budapesten Jankovits Gyula szobrászművész műtermében augusztus 31-én volt a nagy agyagminta bemutatása. A főbírálat a meghívott szakértők Vértési Károly szoborbizottsági elnök elnöklésével beható vizsgálattal ejtették meg; jelen voltak Frances Imre műszaki tanácsos, Tóth István szobrászművész, Gerster Kálmán építőművész, Kovács Dénes dr. író, lapszerkesztő és Tury Gyula, Nemes Mihály, Kölber Dezső festőművészek. II. Rákóczi Ferenc álló szoboralakját minden tekintetben sikerült művészi alkotásnak mondták. Az are kifejezése, az alak tartása, az egész szobornak a formája teljesen megfelel annak a történeti felfogásnak és hagyományoknak, mely Rákócziról a magyar nemzetben él. A bírálóbizottság egyhangulag adta meg a felhatalmazást arra, hogy a nagy agyagminta minden változtatás nélkül bronzba önthető. A fejedelmi dísznagyar ruha teljesen korhű és fáradságos munka. Zombor egy nagyon szép szoborhoz jut. Vértési elnök a szoborbizottság képviselőit szíves szavakkal, örömmel köszönte meg az előkelő bizottságnak a szíves fáradságát.

Thököly-ut 10. sz. ————— Thököly-ut 10. sz.

BELHIVÁS.

BUTORT akar venni, az aki **BUTORT** bizalommal

forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak:**

polituros hálósobák, ugymint: kóris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák.

!! MEGRENDELHETŐK: !!

szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50—28 Tisztelettel

Szpevák Béla,

— műipari butorművész, —

ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Rendkívüli közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyző egyesület 1911. évi szeptember hó 7-én délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart a zombori törvényszék polgári tanácstermében (vármegyeház, I. emelet), melyre az egylet alapító és rendes tagjai ezennel meghívotnak. — Az elnökség.

Művészeti és iparművészeti tanfolyam.

A nőipariskolával kapcsolatosan a már ismeretes festő- és iparművészeti (továbbképző) női tanfolyam is megnyílik szeptember hó 11-én. A tanfolyamon — a mely arra van hivatva, hogy városunk hölgyközönségének izlését fejlessze és művészi irányba terelje — tantervbe van véve: alakrajz, csendélet- és tájképfestés, ipari tervezés, hímzés- és kivarrástervezés. Résztvevője lehet bárki, aki ilyenmű kiképzésben óhajt részesülni. Jelentkezni lehet mindennap a nőipariskolában (Deák Ferenc-körút 22. sz.), ahol az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Beiratási díj 2 korona, az egész évi díj 60 korona, mely havonként is fizethető.

Jutalmazás. A földmívelésügyi miniszter Szücs Márton gombosi, Szalay András és Korcsok András bajsai, Bálint Antal kiszállási, Skrabák János borsódi, Matieza István ujfutaki és Szabó Pál magyarkanizsai gazdasági cselédek részére 100—100 korona jutalmat és elismerő oklevelet adományozott.

Nyilvános köszönet.

A Zomborban felállítandó Munkás Otthon alapja javára adakoztak: Kusztor Boriska 20 fillér, Kusztor Márton 20 fillér, Lukits Andrásné 20 fillér, N. N. 20 fillér, Linovel Jónásné 40 fillér, Rudnyák Mária 10 fillér, Rác Soma 50 fillér, Rudnyák Nándorné 20 fillér, Jenőfi Vendelné 10 fillér, Almási N.-né 10 fillér, Petyár Ferenc 20 fillér, Járás Ferenc 10 fillér, özv. Cselovszki Jánosné 30 fillér, Hajósevits Ferencné 30 fillér, Loncsár Jakab 40 fillér, Ogyénovits nővérek 80 fillér, N. N. 10 fillér, Farkas János 1 kor., Vizi Böske 18 fillér, Lőrincz Lajos 20 fillér, Wölling József 10 fillér, Ginál Mariska 10 fillér, Lesching Antal 10 fillér, Szuresik Mariska 20 fillér, Stemmer Mariska 20 fillér, Lett Nándor 1 kor., Nagy Imre 1 kor., Hellenberger K. 20 fillér, N. N. 2 kor., Omelka Gusztáv 2 kor., dr. Thurszky Zsiga 2 kor., Olvashatlan 1 kor., Spanyol József 1 kor., Simonyi Károly 1 kor., Latinovits Szaniszló 1 kor., Konjovits Péter 1 kor., dr. Agyics János 1 kor., dr. Alföldi Árpád 2 kor., Galle Adám 1 kor., Gass János 50 fillér, Loogó Mátyás 20 fillér, Csanth Lőrinc 1 kor., Gramling Kornél 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Lamsztan Antal 1 kor., Jablonszky Aladár 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Jablonszky Miklós 1 kor., Vahl Mihály 1 kor., Gyurics György 1 kor., Lang Gyula 1 kor., Vukicsévics Boskó 1 kor., dr. Szegő N. 50 fillér, Eremin György 1 kor., Balog Ernő 50 fillér, Olvashatlan 50 fillér, Popovits N. 2 kor., Sztojaevskov Lajos 1 kor., ifj. Sz. István 1 kor., Báthori Antal 1 kor., Koch András 40 fillér, Angyal János 1 kor., Czervár N. 30 fillér, Hajnal János 20 fillér, Mihályi Ernő 20 fillér, Gyurkovits N. 20 fillér, Czár Illés 10 fillér, Szigyanszky 8 fillér, Farkas Gergely 40 fillér, Orehoja Ernő 20 fillér, Stefatics Mihály 20 fillér, Kovács Lajos 40 fillér, Kovács Lajosné 1 kor., Litvay Lászlóné 20 fillér, Janovits Pálné 20 fillér, Szpevák Béla 10 kor., Schneider János 3 kor., Répics István 1 kor., N. N. 20 fillér, Lukits Andrásné 30 fillér, Fodor Ágoston 50 fillér, Liscevic György 5 kor., Sch. János 10 kor., Mayer Antal 2 kor., Biebert János 2 kor., Langbein Mátyás 2 kor., Höger Márton 2 kor., Dzsánits Béla 2 kor., Pastrovics Miklós 1 kor., Karakasevics M. 2 kor., Halász Mihály 50 fillér, Mészáros András 1 kor., Szilágyi Károly 2 korona. Összesen 94 korona 46 fillér. Fogadják a nemesszívó adakozók ezúton is az összmunkásság hálás köszönetét.

Szökött katona. Udvardi Péter, a szabadkai 86. gyalogezred közlegénye a napokban ezredétől megszökött. Szabadságát azonban nem sokáig élvezhette, mert a topolyai csendőrség elfogta és visszakísérte a kaszárnnyába.

Uj gyár Zentán. A dévai konzervgyár Zentán egy újabb konzervgyárat akar létesíteni s ez iránt tárgyalásokat folytat a város hatóságával.

Magyar oltárnyelv Makón.

Régi krónikák mondják, hogy akik meghaltak a magyar hazáért, nem is tudtak jóformán a nemzet nyelvén. Ez a félig legenda, félig valóság jutott most eszünkbe, mikor olvastuk azt a hirt, hogy Makón a gör. kath. hívek — dacára Rádu oláh püspök tiltakozásának — az ősz plébánossal, Boros Jánossal együtt, mult vasárnap a magyar nyelvet tették oltárnyelvvé. A mise alatt tarackdurrogás jelezte az ünnepélyes aktust, amelynek végeztével a hazafias lelkész a hívekkel együtt énekelte a Himnuszt.

Elveszett medaillon. Folyó hó 4-én a délutáni órákban a Deák Ferenc köruti Jakobcsics-féle házban lévő tőzsdétől a Dörfler-féle kefekötő üzletig terjedő útszeren elveszett egy nyakba való női aranymedaillon arcképpel. Az elvesztő kéri a becsületes megtalálót, hogy a medaillont a fent megnevezett tőzsdében vagy a Dörfler-féle kefekötő üzletben legyen szíves átadni.

Az ösztöndíj. Az ösztöndíjnak, hogy nemes és gyönyörű hivatását betöltse, nemcsak az a kelleke, hogy arra érdemes ifju és törekvő tehetség kapja meg, hanem az is, hogy annak is jusson, aki valóban rászorult. Hogy talpra állítson, pálmához segítsen valakit, aki a maga erejéből erre képtelen volna. Az angol közoktatásügyi miniszter most azt a kérdést tanulmányozza, hogy nem kellene-e kötelezni az ösztöndíjat nyert egyetemi hallgatókat, ha életviszonyaikban kedvező változás áll be, az általuk nyert díjak visszafizetésére? Kimutatják, hogy ilyen módon százötven millió frankot lehetne iskolai célokra fordítani.

Levélportónak készpénzben való lerovása. A postai szétküldés egyszerűsítése végett külföldön már bevezették, hogy nyomtatványok tömeges feladása esetén azokért a portó készpénzben fizetnek, melőzve a bélyegragasztás és felülbélyegzés fáradságát. Most a budapesti kereskedelmi és iparkamara a kereskedő-körök kívánsága folytán előterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszteriumhoz az iránt, hogy nagyobb tömegű levelek, például reklám-körlevelek stb. feladásánál a bélyeg felragasztása helyett a portó készpénzben legyen leróható. Azonkívül kérte a kamara a kinstár által a borítékra nyomtatott bélyeggel ellátott borítékok meghonosítását, amint azok egyszer már forgalomban voltak.

Öngyilkosság. Merscher Antal kulai szatócs szerelmi bánatában mellbelőtte magát és rögtön meghalt.

NYILTTÉR. *)**Köszönetnyilvánítás.**

Mindazon jó ismerőseim és barátaim, kik feledhetetlen feleségem halála alkalmával részvétükkel fájdalommat enyhíteni iparkodtak és a temetésen résztvenni kegyesek voltak, ez uton fogadják köszönetemet.

Zombor, 1911. szeptember hó 4-én.

Brankov Milán.

*) Az e rovarban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Haberfeld Samu 25-6

FOGTECHNIKUS,

budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense

Dr. FELES lakásán.

Irnok kerestetik.

Palánka község jegyzői irodájában azonnal való belépéssel helyettes irnok kerestetik. Javadalom: évi 900 korona fizetés és 200 korona lakbér, esetleg még a marhalevél kezelésből kifolyólag szedhető díjak tekintélyes része.

Jelentkezők közvetlenül alulírottához forduljanak.

Palánka, 1911. augusztus hó 31.

Potzta György,
jegyző.

Pályázati hirdetés.

A kerényi (Bács-Bodrog vm.) községi jellegű iskolához újonnan szervezett 3 tanítói és 3 tanítónői állásra pályázat hirdetik és felhívják a folyamodók, hogy pályázati kérvényüket kellőleg felszerelve a kerényi közs. iskolaszék elnökéhez **f. évi szeptember hó 15-ig** nyujtsák be. A választás későbbre fog kitűzteni.

Az állások javadalma a következő:

1. Készpénzfizetés 1108 korona.
2. Lakbér és kertilletmény 320 korona.
3. Törvényes korpótlék.

Megválasztottak kötelesek az iskolaszék által kijelölendő osztályokat vezetni és az ismétlőiskola köteleseket, illetve a kézimunkát is külön díj nélkül tanítani.

Az állások folyó évi november hó 1-én foglalandók el és a fizetés is ezen időponttól kezdve folyósítatik.

Kerény, 1911. évi augusztus hó 22-én.

Pewny Domonkos, legif. Szemző István,
községi iskolaszéki jegyző. községi iskolaszéki elnök.

1764. sz. 1911.

Pályázati hirdetés.

Vaskut községben végleg megürült 600 korona előleges havi részletekben felvehető javadalmazással ellátott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **szeptember hó 15-ig** adják be.

Baja, 1911. augusztus hó 14-én.

VOJNITS MÁTÉ,
főszolgabíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezűleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

Kitünő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható.

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

Csemegeeszőlő

mindenkor frissen töröl metszett, kapható Flórián-utca 24. sz. alatt.

3-2

Zombor város felsőkereskedelmi iskolája alsó osztályában használatos

összes tankönyvek

— majdnem teljesen új állapotban —

olcsó áron eladó. *—3

Cim: **FISCHER PÁL,** Baja.

KIADÓ LAKÁSOK.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület Rákóczi-uti székházában az **I. és II. lakás folyó évi november 1-re kiadó.** Irásbeli ajánlatok szeptember 15-ig a gazdasági egyesülethez nyujtandók be. Választ október 1-ig ad az elnökség. A lakások villanyvilágítással és vízvezetékekkel vannak ellátva. A szobák padlózata parkett. Az **I. lakás** villanyos lámpákkal is fel van szerelve. Az **I. lakás** áll 5 szobából, 1 előszobából. A lakáshoz tartozik 1 istálló, zárt felszerrel. Az **II. lakás** áll 4 szobából és 1 előszobából. Mindkét lakás cmeleten van kényelmes konyhával, továbbá éléskamrával, cselédszobával, külön pincével és fűskamrával, végül közös mosókonyhával.

3-2

Malomszakmában jártas érettségi-vel bíró könyvelő

október 15-ére

3-2

vagy

november 1-re

ÁLLAST KERES.

Szives megkereséseket kér:

SIMÁN FERENC

S Z A B A D K A, városligeti malom.

4073. sz. 1911.

Pályázati hirdetés.

Órszállás községben türesedésbe jött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Javadalom évi 1000 korona készpénz, mely havonként előzetes részletekben fizetnek a közpénztárból.

Pályázati kérvények szabályszerűen felszerelve **f. évi szeptember hó 20-áig** hozzám nyujtandók be.

Zombor, 1911. augusztus hó 29.

T á r c z a y,
főszolgabíró.